

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s literárním textem - Osvobozené divadlo

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Určete literární druh a žánr uvedeného výňatku.

Lyrika, píseň

2. Víte, kdo je autorem tohoto textu?

Jan Werich, Jiří Voskovec

3. Ze kterého díla tento výňatek pochází?

Ze hry Balada z hadrů

4. Co bylo typické pro hry Osvobozeného divadla?

Humor, satira, písně, hudba, forbíny

5. Ve které době si užívalo Osvobozené divadlo největší popularity?

Od doby svého vzniku 1927 až do zákazu roku 1938.

6. Co víte o osudu divadla a jeho tvůrců?

Divadlo bylo z politických důvodů zakázáno, kritizovalo nástup fašismu a Hitlera, W+V emigrovali do Ameriky, proslavili se i tam, po skončení války návrat do Čech, snaha obnovit tradici, nedaří se, dvojice komiků se rozchází, Voskovec se vrací do Ameriky, Werich zůstává v Čechách, spolupracuje s Miroslavem Horníčkem.

7. Zamyslete se nad obsahem textu, vyhledejte kritické pasáže, na co autoři naráží?

Autoři shledávají svět, ve kterém žijí, celý naruby, jedná se o dobu 30. let 20.století, v textu jsou narážky na hospodářskou krizi:

*Je to divný svět, divné věci,
Když je pro lidi třeba
Pálit laciné žito v peci,
Aby zdražil chleba.*

Je krize, lidé nemají peníze, nenakupují, jsou přebytky, nadprodukce, místo, aby se dostalo potřebným toho, co jim chybí, dochází k likvidaci přebytečných zásob.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

Narážky na hrozící nebezpečí války:

*Je to divný svět, divná láska,
Když se mají dva rádi,
Ale když jim plynová maska
Při líbání vadí.*

Narážky na propagandu, nástup Hitlera

*Divná loď, když nemá vesla,
Divný v bouři klid.
Místo chleba žvýkáme hesla,
Divný blahobyť.*

8. Určete druhy rýmů.

Svět naruby – AABB – sdružený rým

Refrén – ABAB – střídavý

9. Určete čas a prostor, kde se hra odehrává.

Doba: Ve hře dochází k prolínání současnosti tj. 20. - 30. léta 20. st. a minulosti - renesance, Paříž roku 1455.

Prostor: současnost – cihelna; minulost – Paříž

10. Která historická postava ve hře vystupuje, co o ní víte?

W+V napsali tuto hru k oslavě Francoise Villona, francouzského renesančního básníka, tvůrce Velkého testamentu, Villon byl považován za prvního prokletého básníka, ovlivnil moderní autory, známý bohém, autor tzv. villonské balady.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

UKÁZKA¹:

Svět naruby

Celou noc a celý den,
Jako bych měl těžký sen,
Jako bych snil,
Jako bych nežil,
Jako bych sem nepatřil.
Když není to ve snáři,
Ať mi řeknou hvězdáři,
Zdali jen sním
Nebo zdali bdím,
Když naruby svět vidím.

Refrén

Je to divný svět, divné věci,
Když je pro lidi třeba
Pálit laciné žito v peci,
Aby zdražil chleba.
Je to divný svět, divná láska,
Když se mají dva rádi,
Ale když jim plynová maska
Při líbání vadí.
Divná loď, když nemá vesla,
Divný v bouři klid.
Místo chleba žvýkáme hesla,
Divný blahobyť.
Možná, že to vše pravda není,
Snad je to jenom zlý sen,
Čekám na svoje probuzení,
Čekám na nový den.

¹ WERICH, Jan, VOSKOVEC Jiří. Balada z hadrů. Praha: Odeon, 1954. ISBN 80-85214-08-3.